

שותפות אקדמיה-קהילה: קורס אקדמי בפיזיותרפיה המקדם בריאות והמשלב עשייה עם הקהילה

באדרה נעאמנה-אבו אלהיג'ה BPT, MPH

דוקטורנטית ומרצה בחוג לפיזיותרפיה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה

הקהילה והצגת התוכנית לכל הכיתה, למרצה ולצוות "תוכנית הדגל".

סיכום: למידה במקביל לעשייה בשטח היא כלי עוצמתי, שבאמצעותו נלמדים ומיושמים כישורים אישיים וחברתיים חשובים, כגון מחויבות, דאגה לאחר, אמפתיה ועבודת צוות, שלרוב אינם באים לידי ביטוי בלימוד אקדמי בלבד. השותפות בין אקדמיה ובין הקהילה אפשרה לסטודנטים להכיר מקרוב קהילות מודרות ולהמחיש את החשיבות של פיתוח תוכניות קידום בריאות לאוכלוסיות מגוונות. יש צורך במחקרים כדי לבחון את ההשפעה של קורסים המשלבים עשייה בשיפור רמת טיפולי הפיזיותרפיה והמחויבות לקידום בריאות בקהילה, ולבדוק את השפעתם גם בתחומים נוספים בתוכנית הלימודים בפיזיותרפיה.

מילות מפתח: שותפות אקדמיה-קהילה, קידום בריאות, קורס משלב עשייה, מעורבות חברתית, אורח חיים פעיל, החוג לפיזיותרפיה

תודות

ברצוני להודות לדר' גלי דר, ראש החוג לפיזיותרפיה, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה, על עזרתה ותמיכתה בשילוב הקורס במסגרת "תוכנית הדגל". תודה לצוות "תוכנית הדגל", ובראשו לפרופ' ישראל איסי דורון, הממונה האקדמי על "תוכנית הדגל". הקורס נתמך במענק מ"תוכנית הדגל" של אוניברסיטת חיפה.

תקציר

רקע: בשנים האחרונות ניכרת עלייה משמעותית במודעות לתחום קידום הבריאות בקרב הציבור ובקרב מקבלי החלטות בעולם ובארץ. קידום הבריאות במסגרת האוניברסיטה בא לידי ביטוי בפעולות הנעשות כדי לשפר את בריאות הסטודנטים והצוות האקדמי והמינהלי.

בעידוד המועצה להשכלה גבוהה, פיתחה אוניברסיטת חיפה תוכניות שונות שמטרתן קידום פעילות חברתית בקרב הסטודנטים וסגל האוניברסיטה. בהקשר זה פיתחה האוניברסיטה את "תוכנית הדגל" שמטרתה עידוד סולידריות חברתית בד בבד עם חיבור בין קהילות מוזרות לידע אקדמי על ידי מעורבות פעילה של סטודנטים וסגל אקדמי.

מאמר זה מציג את הקורס האקדמי "סוגיות בקידום בריאות ומניעת סיכונים" שנלמד בחוג לפיזיותרפיה. בשנת תשפ"א שובץ הקורס לראשונה ב"תוכנית הדגל" של האוניברסיטה. בהתאם למטרותיה של "תוכנית הדגל", מטרות הקורס הזה הן להמחיש לסטודנט ולציבור את התפקיד המשמעותי של הפיזיותרפיה בקידום הבריאות ובעשייה החברתית. לצורך זה נדרשו הסטודנטים ליישם את עקרונות קידום הבריאות בפעילות חברתית בקרב קהילות מודרות ומוחלשות.

תיאור הקורס: הקורס הועבר לסטודנטים לפיזיותרפיה בשנה הרביעית ללימודים. החלק התיאורטי של הקורס כלל הרצאות, דיונים, סימולציות אנושיות, וכן עבודה בקבוצות קטנות, שנועדה לניתוח תיאורי מקרה ולפתרון בעיות קליניות. עקב מגפת הקורונה כל המפגשים היו מקוונים ונעשו באמצעות הזום. צוות תוכנית הדגל סייע למרצה לגייס קהילות באזור חיפה והסביבה המעוניינות בשיתוף פעולה. מטלת הסטודנטים בקורס הייתה הכנה ויישום של תוכנית קידום בריאות עם קהילות שונות. היישום כלל שני מפגשים בין הסטודנטים ובין